

z lepo božjo prirodo in nam podava marsikatero zanimivost o flori in fauni onih krajev. Kar čini delo posebno zanimivo, so lepe in mnogobrojne slike, katere je narisala večša roka slikarja Venceslava Anderle-ta. Celo delo bode izšlo v 8—10 zvezkih, a veljalo bode 3 gld., kar je primeroma malo. Če bodo Hrvati nadaljevali opisovanje svoje lepe domovine, bodo izvestno

mного koristili zblizanju in združenju oddaljenih sinov svojega naroda, in marsikateri bogataš, kateri se je morda odpravljaj v tuje zemlje, da troši tamkaj na potovanju novce, podal se bode raje po svoji lepi domovini, počel jo bode bolje ceniti, ko spozna njemu dosedaj neznanje njene krasote. Da bi tudi mi Slovenci imeli skoro kako slično delo!

—2.

Raznoterosti.

Naše slike.

Podoba **Trnovske cerkve** v Ljubljani ima vsekakor slikarski učinek; idilična cerkvena lega ob bregu šumeče Gradašice, nadkriljujoč nizke hišice med zelenim drevjem in travniki, je obče priznana.

Pred 40 leti se tu še nista dvigala proti nebu visoka šibka zvonika ob prostorni cerkveni ladiji — temveč stala je le mala cerkvica (že l. 1730. po listinah), podružnica stolne cerkve ljubljanske. L. 1785. postane župnijska cerkev za predmestja Trnovo, Krakovo, del Gradišča in ljubljanskega barja. A kmalu se pokaže njena nezadostnost za številne župljane; pričele so se dolgotrajne obravnave o zidanju nove cerkve. Po nezvenljivih zaslugah občespoštovanega tedaj-nega župnika Fr. Ks. Karun-a se je pričela nova gradba kresni dan l. 1854. s slovesnim blagoslovljenjem temeljnega kamna (belo nedeljo istega leta je bilo zadnje opravilo v stari cerkvici). Leta 1855. je bila dozidana in 25. novembra blagoslovljena; 7. junija 1857. pa so jo knezoškof A. Wolf slovesno posvetili.

Načrt novi cerkvi je izdelal inženir-asistent Schöbl. Sestavljen je v — navadno rečeno — »byzantinskem« slogu; v resnici to ni pravi izraz, temveč le neka mešanica¹⁾ raznih slogov se nam tu kaže — splošno prijaznega utisa zunaj kakor znotraj. Značaj ima oni centralne stavbe s pri nas nenavadnimi kori nad stranskima altarjema; presbyterijna zunanja apsida preide znotraj v ogelnato. — Dovršila se je ta lepa stavba in njena notranja oprava večinoma z milimi darovi, največ ljubljanskih meščanov.

Kamorkoli pogledaš v cerkvi, vidiš delo domačega uma. Lepi veliki zvon je vlil rajni A. Samassa; čvrste orgle na koru so delo slovečega orglarja farana Fr. Gorsiča; veliki altar je izdelal umni stavbar M. Tomec iz Št. Vida, tako tudi stranske in prižnico; vse podobe na altar-jih (izvzemši Mencinger-jevega sv. Janeza Krst-

nika iz l. 1755.) in križevi pot je slikal spretni P. Kühnl; obhajilno mizo je izklesal Ig. Toman itd.

J. S.

V **severnem morju med ledovjem**. Slika nam kaže prizor iz narave visoko gori na severu. Med strahovitim ledenim gorovjem gledamo življenje in trpljenje mornarjev v boju z vodo in ledom.

Mlada seljanka je slika posneta po slavnem slikarju Nikoli Mašić-u. Slika je pristen izraz iz domačega hrvaškega življenja — življenje samo; brdek, zdrav obraz, v katerem se zrcali nedolžno, veselo srce. Takih živih slik prav obilno želimo hrvaško-slovenskemu narodu.

† Lazar Lazarević.

Dne 10. februarija t. l. je umrl v Belgradu srbski pisatelj dr. Lazar K. Lazarević. Rodil se je 1. majnika l. 1851. v Šabcu. Začetne šole je obiskoval v rodnem mestu, a gimnazijo in pravo v Belgradu. Ali do pravniške stroke ni imel pravega veselja, šel je v Berlin in tamkaj študoval zdravništvo, tam je tudi dobil doktorsko diplomu. Potem je kot praktičen zdravnik živel v Belgradu in je postal celó zaupni zdravnik mladega kralja Aleksandra. Preobilni posli njegove službe mu niso dopuščali, da bi se mogel mnogo baviti s slovstvom. Pisal je malo, ali kar je pisal, zagotovilo mu je čast in slavo med najboljšimi srbskimi pisatelji.

Prvikrat se je javil na slovstvenem polju l. 1881., a l. 1886. je zbral svoje povesti in jih izdal pod naslovom »Šest pripovedaka.« Med temi sta posebno lepi dve: »Prvi put s ovcom na jutrenje« in »Sve će to narod pozlatiti.« Te povesti kažejo izvrsten talent; Lazarević prav rad črta psihološko stran svojih junakov. Vendar je velik razloček med njim in Turgenjevom, ker Lazarević je optimist.

Zaradi njegovih zaslug ga je imenovala srbska akademija za svojega dopisujočega člana, a bil je tudi pravi ud srbskega učenega društva. On se je visoko vzdignil nad oni prepad, ki žalibog še vedno loči Srbe in Hrvate; on je bil iskren prijatelj bratovske zveze in vzajemnosti med obema plemenoma. Njegove povesti so preložene na razne jezike: ruski, češki, poljski, francoski in nemški.

Dobro bi bilo, ko bi tudi nam Slovencem kdo v lepem prevodu podal katero Lazarevićevih povestij.

Po »Vienču«.

¹⁾ Strokovnjak J. Graus piše o njej v graškem „Kirchenschmuck“ l. 1878., str. 118 „... sie hat aber nur Dekorationsglieder des romanischen Styles, der Gothie und Renaissance mit einer beneidenswerthen Ungenirtheit angewendet aufzuweisen“.